

1. Obiekt

482/2/1/0 DZWONNICE I OGRODZENIE przy kościele paraf. p.w. św. Jana Chrzciciela

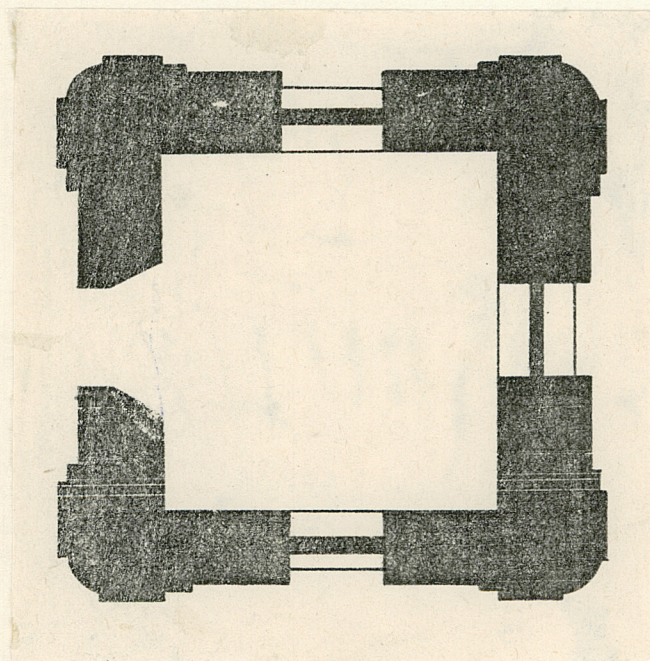
2. Czas powstania

1820

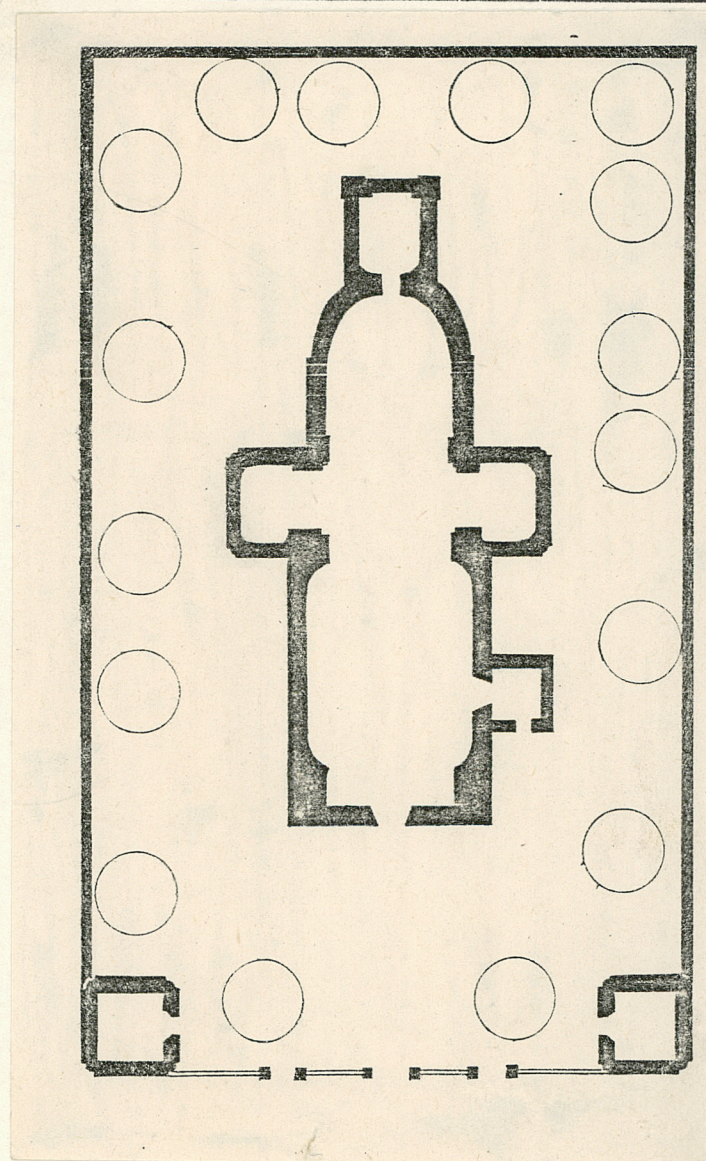
3. Miejscowość

PRZYŁĘK
~~SZLACHECKI~~

11 Zdjęcia rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

RZUT WIEŻY WSCHODNIEJ

ORIENTACJA

4. Adres

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo częstochowskie

gmina Szczekociny
pow. ZAWIERCIE

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo kieleckie

powiat Włoszczowa

8. Właściciel i jego adres
Parafia rzymsko-katolicka
p.w. św. Jana Chrzciciela
w Przyłęku Szlacheckim

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10 Rejestr zabytków
44/64 z 21.06.1967

Nr A/225/78 data 1978-01-25

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Przyłek Szlachecki jest małą miejscowością położoną w połowie drogi między Konieczpołem i Szczekocinami. Pierwsza wzmianka o Przyłoku mówi, że parafia tamtejsza została erygowana w 1413 r. Pierwszy drewniany kościół zbudowany został w 1412 r. p.w. św. Jana Ewangelisty i Jana Chrzciciela. Ufundowali go dziedzice Przyłęka Prandota i Wyżga. W 2 poł. XVI w. Marian Przyłęcki kupił kościół i zamienia go na zbór arian. Po 30-tu latach kościół został zwrócony katolikom, zaś wyposażenie kościelne wróciło dopiero po 200-tu latach, w 1770 r. W 1635 r. Hieronim Przyłęcki burzy stary kościół i funduje nowy, również drewniany pod wezw. św. Jana Chrzciciela. Konsekracja nowego kościoła następuje 6 października w 1676 r. W 1737 r. Jan Tęgoborski, sędzia oświęcimski funduje od południa kaplicę z ołtarzem N.M. Panny. Drugą kaplicą od północy była murowana. Kościół zbudowano widocznie niezbyt starannie gdyż w sto lat później już grozi ruiną i Justyna z Raczyńskich Mośczeńska kasztelanowa Santocka funduje w Przyłoku nowy kościół. Na starym cmentarzu w miejscu dawnego kościoła buduje kapliczkę z drewnianym stropem. Nowy kościół wybudowano z cegły i kamienia w latach 1774-80. Duży udział przy budowie kościoła i kapliczki miał ówczesny proboszcz Kazimierz Góralski. On także wybudował sygnaturkę, chór muzyczny i sprawił organy. Ok. 1810 r. dobudowana zostaje kruchta. 1818 r. kościół zakupili złodzieje. Pamiątką po tym są rozłupane drzwi do zakrystii. Ok. 1820 r. za ks. Franciszka Zajacę wybudowane zostały obie dzwonnice i ogrodzenie wokół kościoła. W 1877 c.d. wkładka nr 1

13. Opis sytuacji, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze wyposażenie instalacje

Zespół kościoła usytuowany jest na wzgórzu w płn.-zach. części wsi. W pobliżu ogrodzenia przebiega lokalna droga łącząca szosę koniecpol - Szczekociny z szosą do Brzostka i Secemina. Ok. 100 m na północ znajduje się Ośrodek Zdrowia, plebania i szkoła. Dwie identyczne wieżyczki - dzwonnice usytuowane są w południowo-wschodnimi południowo zachodnim rogu ogrodzenia kościoła. Mury zbudowane z cegły i kamienia wapiennego, otynkowane wewnątrz i zewnątrz. Dwukondygnacyjne wnętrza miały drewniane, nieistniejące dziś stropy. Nakryte są kopulastym dachem krytym blachą, /dawniej gontem/ zwieńczonym ażurowym krzyżem. Podłogę stanowi klepisko. Każda dzwonnica posiada po jednym otworze drzwiowym zamkniętym prosto. W wieży zachodniej otwór drzwiowy jest wyższy i usytuowany niesymetrycznie. Drzwi w obu budynkach deskowe, na zawiasach opaskowych z okuciami ręcznej roboty. W wieży zachodniej posiadają futrynę i próg z ciosanych belek. Wieże mają po cztery otwory okienne po jednym w każdej ścianie, usytuowane na wysokości drugiej kondygnacji, prostokątne, zamknięte łukiem pełnym. W wieży zachodniej wszystkie okna poza oknem nad drzwiami - ślepe. W dzwonnicy wschodniej w ścianie nie wschodniej, na wysokości pierwszej kondygnacji okrągłe okienko obwiedzione opaską. Rzut. Pomieszczenie jednoizbowe, dwukondygnacyjne na rzucie kwadratu z zaokrąglonymi zewnętrznymi narożnikami. Niepodpiwniczone. Dach kopulasty, zwieńczony krzyżem. Elewacje. gładkie o identycznej dekoracji utworzonej z opaski imitującej lizeny, oraz płyciny z zaokrąglonymi narożnikami. Elewacja frontowa w dzwonnicy zachodniej posiada prostokątne, usytuowane niesymetrycznie drzwi, okno zamknięte łukiem pełnym w drugiej kondygnacji i podłużną, prostokątną, płytką wnęką nad drzwiami. W pozostałych elewacjach ślepe okna w drugiej kondygnacji. W wieży zachodniej nie ma wnęki nad drzwiami za to jest okrągłe okienko z opaską w pierwszej kondygnacji elewacji zachodniej. We wsch. wieży znajdują się trzy dzwony zawieszone na belce drewnianej.

O G R O D Z E N I E

Prostokątne murowane z cegły i kamienia wapiennego, otynkowane. Pierwotnie kryte gontem, obecnie pokrycie betonowe. W południowych narożnikach wieże - dzwonnice. W południowej części ogrodzenia na osi środkowej szeroka brama flankowana nieco wyższymi od ogrodzenia słupkami o kwadratowym rzucie i czterospadowym nakryciu. Brama dwuskrzydłowa, żeliwna, na zawiasach opaskowych, ażurowa, zamknięta łukiem odcinkowym. Po bokach bramy głównej dwie identyczne jednoskrzydłowe bramki. Ujęte są one w takie same słupki jak brama główna. Są również żeliwne, ażurowe, zamknięte łukiem odcinkowym. Wzdłuż całego ogrodzenia po wewnętrznej stronie rosną stare kasztany i robinie.

14. Kubatura 69,8 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 9,7 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne dzwonnice	17. Użytkowanie obecne dzwonnice, lamus
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan dobry. W wieży wschodniej brak drewnianych stropów.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

1. Wiśniewski J., Historyczny opis kościołów, miast, zabytków i pamiątek w powiecie włoszczowskim, Mariówka Opoczyńska 1932, s.210-217
2. Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, t.III, województwo kieleckie, zeszyt 12, powiat włoszczowski, s.44-45.
3. Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, t.IX, Warszawa 1881, s.215-16, pkt 4.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Akwarela na plebani sygnowana: "A.Zramoźniak 1957".

25. Opracował

tekst Maria Piątkowska, czerwiec 1990 r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki Maria Piątkowska, czerwiec 1990 r.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. Maria Piątkowska, marzec - czerwiec 1990 r.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów BBiDZ w Częstochowie

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki